

Uśmiechnij się

Na lekcji przyrody

Nauczycielka: -proszę wymienić 5 drapieżników.

Uczeń: - jeden lew i 4 tygrysy.

- Czy ptaki są stałocieplne?

- Nie, bo na zimę odlatują do ciepłych krajów.

Różne punkty widzenia

-pesymista widzi ciemny tunel

- optymista widzi światełko w tunelu

-realista widzi światło pociągu

- maszynista widzi trzech głupków na torach.

O facecie:

Szedł facet po lodzie i się załamał

Redaktorzy: uczniowie koła przyrodniczego

Zespołu Szkół im. K. Makuszyńskiego w Małaszewiczach.

Wydano dzięki współfinansowaniu Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie

MAŁY PRZYRODNIK

Gazetka uczniów koła przyrodniczego Zespołu Szkół
im. Kornela Makuszyńskiego w Małaszewiczach

*Lecą liście z drzewa,
bo to jesień już
Za jesienią zima
krok za krokiem tuż.*

W tym numerze:

- Jak przyroda
przygotowuje się do
zimy?

- Kto zapada w sen zimowy?

- jeż - przyjaciel człowieka

- ptasia stołówka - czyli jak dokarmiać
ptaki?

Jak przyroda przygotowuje się do zimy?

W czasie jesiennym obserwujemy skracanie się dnia, obniżenie temperatury powietrza, częste opady oraz mgły. Pod wpływem tych czynników w przyrodzie zachodzą zmiany przygotowujące do trudnych warunków okresu zimowego.

Rośliny wytwarzają nasiona, gromadzą substancje zapasowe w częściach podziemnych: korzeniach, bulwach, cebulach i kłączach. Drzewa zrzucają liście. Pozbycie się liści umożliwia roślinie prowadzenie oszczędnej gospodarki wodnej oraz zapobiega łamaniu gałęzi podczas obfitych opadów śniegu. W październiku obserwowaliśmy połamane gałęzie drzew, które nie zdążyły jeszcze zrzucić liści.

Drzewa iglaste, których liście mają mniejszą powierzchnię nie zatrzymują tyle śniegu, nie muszą zrzucić liści. Igły zabezpieczają się przed zimnem grubą woskową powłoką.

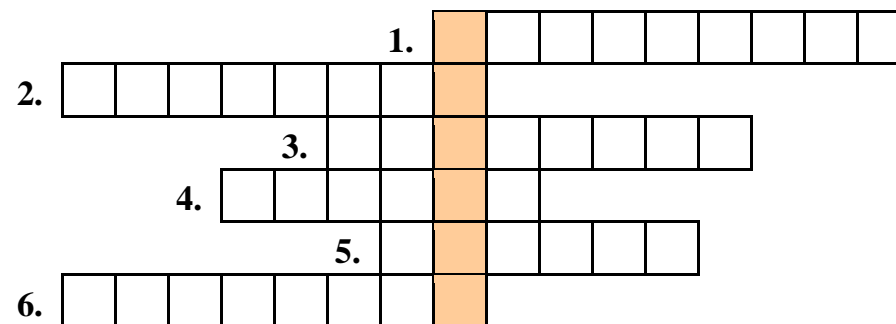
Pytania dla dociekliwych

1. Jakie drzewo iglaste zrzuca igły na zimę?
2. Dlaczego jesienią liście drzew są kolorowe?

Pierwsza osoba, która udzieli prawidłowej odpowiedzi dostanie 5 z przyrody

Rozwiąż krzyżówkę

1. Czerwone korale na gałęziach trzyma,
Każdy uczeń wie, że to...
2. na dębie w małych czapeczkach,
zje je wiewiórka zamiast orzeszka.
3. Z brązową skórką, w skorupce schowane,
zrobisz z nich ludzika – to...
4. Kiedyś na drzewach rosły zielone,
teraz na ziemi leżą kolorowe.
5. Gdy w dzień szary pada z nieba,
parasola nam potrzeba.
6. Jak ten miesiąc się nazywa,
w którym szkoła się zaczyna?

Pokoloruj obrazki i podaj nazwy przedstawionych na nich zwierząt.

Zwierzęta mają różne sposoby na przetrwanie zimy.

Niektóre ptaki np. jaskółki, bociany, kukułki odlatują do cieplejszej strefy klimatycznej.

Jedną ze strategii przetrwania okresu zimowego jest zapadanie w sen zimowy. Zwierzęta

zapadające w sen wykorzystują jesienny czas obfitości owoców i nasion i spożywają wtedy duże ilości pożywienia. Sygnałem dla organizmu do produkcji hormonów powodujących zwiększone zapotrzebowanie na

pokarm jest ilość docierającego do ziemi światła (długość dnia).

Pod skórą tych zwierząt odkłada się gruba warstwa tkanki tłuszczowej, która jest j magazynem energii w okresie snu zimowego.

W czasie snu organizm zwierzęcia wykorzystuje niewiele energii, ponieważ spowolnieniu ulega praca serca, zmniejsza się częstotliwość oddechów oraz obniża temperatura ciała i poziom przemiany materii.

Jeszcze innym sposobem na przetrwanie zimy jest zmiana sierści z letniej na zimową. Ubarwienie zimowe pozwala zwierzęciu na lepsze ukrycie się oraz lepiej izoluje jego ciało nie pozwalając na niebezpieczne wychłodzenie.

A to ciekawe...

Znanym zachowaniem wiewiórek jest gromadzenie w wielu różnych kryjówkach zapasów orzechów, żołądzi i innych nasion, z których korzystać będą podczas zimowych przerw w spaniu. Podobno o wielu takich spiżarniach wiewiórki zapominają i stają się one źródłem pożywienia np. dla sójek oraz źródłem sadzonek młodych drzew.

Kto zapada w sen zimowy?

Susł

Wiewiórka

Borsuk

Nietoperz

Żaba

Niedźwiedź

Jeż – przyjaciel człowieka.

Jeż to niewielkie zwierzę, które prowadzi nocny tryb życia. Choć kojarzy nam się tylko z kolcami, to jest on bardzo pożyteczny i wcale nie kradnie nam jabłek z sadu ponieważ jest zwierzęciem owadożernym. Jego pokarm to:

chrząszcze, larwy, pędraki, drobne kręgowce, ślimaki nagie. Jeże są również niezwykle skuteczne w tępieniu gryzoni. Poluje również na węże i jaszczurki. W ciągu kilku nocnych godzin jeż może zjeść ponad 800 chrząszczy lub dżdżownic.

Jeż lubi zarośla, boi się jasnej i otwartej przestrzeni, lubi szczeliny w glebie pod rozłożystymi, gęstymi żywopłotami.

W czasie snu zimowego funkcje organizmu ulegają znacznemu spowolnieniu. Temperatura pada do około 5 stopni, rytm serca obniża się ze 190 do 20 uderzeń na minutę. Zwierzę oddycha co 2-3 minuty. Kiedy wzrasta temperatura jeż spala zapasy tłuszczu aby podnieść ciepłotę ciała, co jest warunkiem wybudzenia się. Jeśli rezerwy tłuszczu będą za małe, ssak nie zdoła się obudzić i zginie.

Jak pomóc jeżom przeżyć zimę? Należy w końcu lata w zacisznym miejscu położyć wiklinowy kosz z liśćmi lub sianem, przykryć z góry folią i gałązkami igliwia. Tam jeż chętnie prezimuje. Na zimowe kryjówki jeże wybierają także pryzmy kompostowe, zgrabione suche liście i ścięte suche gałęzie.

Czy wiesz, że ...

- Jeż ma aż 36 zębów.
- Jeż jest bardzo dobrym pływakiem.
- Jeż jest bardzo odporny na jad żmii.
- Największym wrogiem jeża jest tchórz.

Magda Głowacka kl. VI

Historia ochrony przyrody w Polsce.

Ochrona przyrody w Polsce zaczyna się wraz z początkiem państwa polskiego. Już I król Polski – Bolesław Chrobry wydał zakaz polowania na bobry.

Kazimierz Wielki(1333 -1370) zabronił ścinania drzew, na których osadził się rój pszczeli. Władysław Jagiełło (1386 – 1434) chronił przed wycinaniem dorodne dęby i cisy.

Zygmunt Stary(1506-1548) wydał zarządzenie o ochronie żubra, tura, bobra, sokoła i łabędzia.

Zygmunt August (1548-1572) zakazał polowań w czasie wychowu młodych. Stefan Batory(1576-1586) wprowadził okres ochronny dla ryb, nie wolno było stosować sieci o drobnych oczkach, aby nie niszczyć narybku.

Pomimo starań nie udało się ocalić tura. W 1627r. zginął ostatni osobnik tego gatunku.

Los okazał się łaskawszy dla żubrów. W 1919 r. padł ostatni żubr żyjący na wolności. Jednak zdołano odbudować stado wykorzystując osobniki z ogrodów zoologicznych i prywatnych hodowli. Dziś w Puszczy Białowieskiej stado żubrów liczy kilkaset zwierząt.

Od 1772r. w Polsce rozpoczął się tragiczny czas rozbiorów zakończony I wojną światową. Po odzyskaniu niepodległości powróciła idea ochrony przyrody.

9 stycznia 1927r. powstała Liga Ochrony Przyrody. Zaczęto tworzyć parki narodowe i rezerваты przyrody.

Na początek udało się wydzielić w Puszczy Białowieskiej, Nadleśnictwo Rezerwat, które w 1932r. zostało parkiem narodowym.

W październiku odbył się konkurs „Segregujmy odpady”, w którym wzięli udział uczniowie klas IV – VI.

Oto laureaci konkursu:

W kategorii klas I – III pierwsze miejsce zajął **Dawid Walencik** z klasy II, drugie miejsce **Marcel Makuła i Wojciech Gawroński** klasy III a miejsce III zajęły uczennice klasy I: **Gabriela Wowczeniuk i Oliwie Flaga**.

Jury postanowiło również przyznać wyróżnienie **Dominice Rubach** z klasy I.

W Kategorii klas IV – VI zwyciężyła **Aleksandra Walencik** z klasy VI. Drugie miejsce zdobyły uczennice: **Wiktoria Popławska** z klasy V i **Klaudia Szarubka** z klasy VI. Miejsce trzecie przypadło Kamili Łachnowicz z klasy V.

Również w tej kategorii przyznane zostało wyróżnienie. Zdobyła je praca **Elżbiety Szewczuk** z klasy V.

Wszystkim zwycięzcom gratulujemy!

I pamiętajcie o segregacji!

Ptasia stołówka – czyli jak dokarmiać ptaki?

Zbliża się okres zimowy, który jest bardzo trudny dla naszych skrzydlatych przyjaciół.

Możemy pomóc im przetrwać ciężkie czasy. Należy jednak pamiętać o kilku ważnych zasadach aby dokarmiając ptaki nie wyrządzić im krzywdy.

Jak dokarmiać?

Dokarmianie ptaków należy rozpocząć już w listopadzie, wykładając regularnie niewielkie ilości pożywienia, aby ptaki przyzwyczały się do lokalizacji zimowych stołówek. Dokarmianie kończymy dopiero wiosną. Nie można dokarmiać ptaków w okresie lęgowym.

Pamiętajmy, że podstawą w dokarmianiu jest systematyczność. Jeżeli zapomnimy o regularnym wykładaniu świeżego pokarmu, ptaki czeka śmierć. Ze względu na bardzo szybką przemianę materii nie zdołają, zwłaszcza podczas silnych mrozów, znaleźć nowego źródła pożywienia w ciągu krótkiego zimowego dnia.

Drugą żelazną zasadą powinno być usuwanie resztek pożywienia oraz odchodów ptaków z karmników. Jest to szczególnie ważne podczas odwilży, gdyż w nagromadzonych resztkach rozmnażają się bakterie, które mogą przyczynić się do chorób a nawet śmierci ptaków.

Podczas odwilży należy wykładać mniej pokarmu niż podczas mrozów.

Gdzie ustawiać karmniki?

Karmnik można ustawić na parapecie, co jest dla nas dość wygodne, jednak ptaki preferują karmniki wolnostojące. Powinny znajdować się one w miejscu częściowo osłoniętym od wiatru. Nie można stawiać karmników bardzo blisko drzew i krzewów, ponieważ narażamy ptaki na atak drapieżników.

Czym karmić?

Szkodliwe dla ptaków są pokarmy gotowane, solone oraz zepsute. Do dokarmiania nadają się natomiast pokarmy suche (kasza, ziarno), tłuszczone, suszone owoce i białe pieczywo.

Podstawą zimowego odżywiania ptaków powinny być składniki wysokokaloryczne: nasiona oleiste i tłuszcz zwierzęcy z dodatkiem nasion i owoców. Można powiesić na gałęzi kawałek niesolonej słoniny, któremu nie oprze się sikorka.

Im więcej rodzajów pokarmu wyłożymy w karmniku, tym więcej ptaków będzie mogło skorzystać z naszej stołówki.

Jakie ptaki przylatują do karmników?

Najczęściej dokarmiane są sikory, wróble, mazurki. Czasem w karmniku można zobaczyć dzwońca, dzięcioła, trznadla a także sówki, jemioluszkę i zięby.

Warto obserwować ptaki, przylatujące do naszego karmnika i robić im zdjęcia.